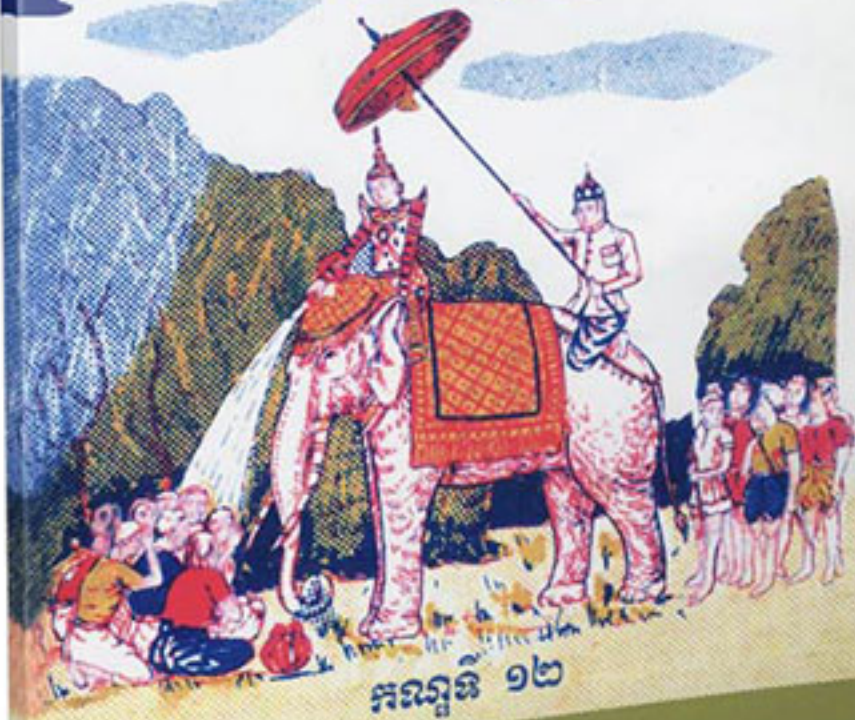

ស្រីក - កែត

ប្រហារចេស្សន្ត្រាខ្មែរ

កណ្តុន ១២

ផ្សាយចេញពី "មន្ទីរការវប្បធម៌"
 រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង
 ព.ស ២៥៤៦ ព.ស ២០០២
 ចំហ ១៩៩១ ដាច់ ២០០១
 រៀបចំដោយ វិទ្យាស្ថាន
 វប្បធម៌ខ្មែរ ភ្នំពេញ

មេដឹកនាំ ១២

មហាវេស្សន្តរជាតក

ទី ១២

កណ្តាធក្សត្រ

នមោ តស្ស ភកិរតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ជាលិកុមារោបិ មុចលិន្ទសរតីវេ ខន្ធាវារំ និវាសាបេត្តា
ចតុទ្ទស រថសហស្សានិ អាតតមត្តាកិមុខានេវ បថាបេត្តា តស្មី តស្មី
បទេសេ សីហព្យត្សជីវិខត្តាជីសុ អារក្ខំ សំវិទហិ ។

កោ សាធកោ ហៃសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ
កាលនោះព្រះជាលីកុមារ ជាមគ្គុទ្ទេសក៍វិសេស នាំផ្លូវព្រះមហាក្សត្រ
ទាំងពីរព្រះអង្គ ទៅដល់មុចលិន្ទស្រះហើយ ព្រះជាលីកុមារក៏រណ្តាប់
តាក់តែងឱ្យដាក់ទ័ពទាយរាយចំណត ចតចាំព្រះមហាក្សត្រជាស្រេច
រីងរទេះទាំងមួយម៉ឺនបួនពាន់ ក៏ឱ្យបង្វិលចំពោះមុខទៅកាន់ផ្លូវដំណើរ
ដែលមក ប្រយោជន៍ដើម្បីនឹងឱ្យនៅចាំពិភក្តិរក្សាអស់ពលផង កុំបីឱ្យ
សត្វទាំងឡាយ មានរាជសីហ៍ ខ្លាធំ ខ្លាដំបង រមាស ជាដើមចូលមក

បៀតបៀនបានឡើយ ហត្ថិអាទិដំ សន្តោ មហា អហោសិ បពិត្រ
អើយ វិសព្វដំវិសេះរទេ មួយអន្លើនូវអស់ពលផងទាំងឡាយ សឹងព្វ
សន្ធិកនោះមហិមាក្រៃពេក ។

អថ មហាសន្តោ តំ សទ្ធិ សុត្វា កាលនោះព្រះមហាសត្វ
ទ្រង់ជ្រាបហើយ ទ្រង់ព្រះចិន្តាពិចារណាថា ឱសត្រូវផងទាំងឡាយ
អើយ សមវាទៅចោមរោមចាប់ស្លាប់ឯសម្តេចព្រះវរបិតាអញហើយ
សមវាមកចោមរោមចាប់សម្លាប់ឯអញនេះផង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះ
តម្រិះថា ឱអញអើយ សមនឹងក្ស័យប្រល័យជីវិត ដោយពួកសត្រូវនេះ
ឯងមិនទេឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះចិន្តាពិចារណាហើយ នូវប្រការ
អម្បាលណោះហើយ ព្រះអង្គភិតភ័យខ្លាច ពុំអាចដើម្បីទប់ទល់តម្កល់
អាត្មាភាពនោះបានឡើយ ។ លុះដល់ចាប់ព្រះហស្តព្រះនាងមទ្រី នាំ
ឡើងទៅលើកំពូលភ្នំវង្សតក្រវ ទ្រង់ទតរមិលមើលទៅអស់សេនាយោធា
ផងទាំងឡាយនោះហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្វា អាហា ។ វិអាចិធមិឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះអង្គបានត្រាស់

ហើយ ព្រះអង្គបន្ទូលនឹងអស់ភិក្ខុផងទាំងឡាយ ទ្រង់សូត្រសាជាបាទ
ព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តេសំ សុត្វាន និក្ខេសំ	ភីតោ វេស្សន្តោ អហុ
បព្វតំ អភិរូហិត្វា	ភីតោ សេនំ ឧទិក្ខតិ ។
ឥឡ មទ្ធិ និសាមេហិ	និក្ខេសោ យាទិសោ វនេ
អាជានិយា ហសិស្សន្តិ	ធជត្តានេវ ទិស្សវេ ។
ឥមេ នូន អរញ្ញម្ហិ	មិតសម្ម្បានិ លុទ្ធកា
វាតុរាហិ បរិក្ខិប្យ	សោព្តេ ចាតេត្វា តាវនេ
វិក្កោសមាណ តិប្បាហិ	ហន្តិ នេសំ វំ វំ ។
តថា មយំ អទូសកា	អរញ្ញេ អវុទ្ធកា
អមិត្តហត្តត្តកតា	បស្ស ទុព្វលយាតកន្តិ ។

ភិក្ខុអើយ វិព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ព្រះសំព្វពលសកលយោធា
នៃព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ ដ៏ជាសម្តេចព្រះវរបិតានោះហើយ មានព្រះ
រាជហឫទ័យភិតភ័យខ្លាច មិនអាចដើម្បីនឹងទប់ទល់តម្កល់អាត្មាភាព
បានឡើយ ទ្រង់ចាប់ព្រះហស្តព្រះនាងមទ្រី ឡើងទៅលើកំពូលភ្នំនោះ

ហើយ មានព្រះបន្ទូលថា មន្ត្រីនាងអើយ ចូរនាងពិតពិលរមិលមើល
 ទៅ អស់សេនាសត្រូវផងទាំងឡាយ នាងអើយ នាងស្តាប់ឯសព្វដំរី
 សំព្វសេះ សំព្វរទេះ នាងអើយ ចូរនាងរមិលមើលឯចុងទង់ជ័យនោះ
 យល់ប្រកិតមកថា ឱដូចអញគិតនេះហើយ នាយើងទាំងពីរនេះ
 ឧបមាបីដូចសត្វម្រឹគ ត្រូវព្រានព្រៃវាមកចោមរោមស្នាក់ព័ទ្ធជុំវិញ
 ហើយធ្វើអន្ទាក់ចាក់ជង់សង់ចម្រូង ដឹកអណ្តូងរំលុងហើយ វាចូលមក
 បង្ហើលឱ្យរត់ទៅត្រូវរំលុងត្រូវចម្រូងអណ្តូងវានោះ វាយកលំពែងស្នែង
 ក្របីមកចាក់ឱ្យក្បុយប្រល័យជីវិតស្រេចហើយ វាយកទៅធ្វើជាចំណី
 អាហារវារហាក់នោះ តើមានប្រការដូចម្តេចមិញ នាយើងទាំងពីរនេះ
 នឹងលុះក្នុងកណ្តាប់ដៃសត្រូវនោះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះហោង ។ រី
 ព្រះពោធិសត្វ ហេតុតែភ័យខ្លាចស្លាប់នោះមិញ លុះដល់ទ្រង់ព្រះ
 កន្សែងថ្លែងពិលាប ដោយនូវប្រការអម្បាលណោះហោង ។

ក្សិណនោះ ព្រះនាងមន្ត្រីទតរមិលមើលទៅ អស់សេនា
 យោធាផងទាំងឡាយ ព្រះនាងស្គាល់ជាក់ជាពលសកលយោធា-
 សេនាមាត្យអាត្មាឯងដូច្នោះហើយ ព្រះនាងទូលលោមព្រះបរមពោធិ

សត្វថា ៖

អមិត្តា នប្បសហោយ្យំ

អភិវ ឧទកល្ហារ

តទេវ ភំ វិចិណ្ណេហិ

អមិ សោត្តិ ឥតោ សិយាតិ ។

បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព មហារាជក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ ព្រះ
 អង្គភ័យខ្លាចអ្វីនឹងសត្រូវនោះ មានឧបមាបីដូចអ្នកយកភ្លើងគប់ទាំង
 ពាន់ទៅរោលទឹកសមុទ្រផ្លាស បើនឹងក្តៅដល់តិចនោះ ឥតអង្គីមាន
 ឡើយ ។ បពិត្រព្រះមហារាជអើយ ព្រះអង្គភ្លេចហើយហ៎ះ នាសម្តេច
 ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជប្រទានព្រះពរព្រះអង្គមិញតើ ថាទោះយោបីសត្រូវមក
 ពីទឹកក្តី ពីគោកក្តី ពីស្តាំក្តី ពីឆ្វេងក្តី នឹងមកចោមរោមព្រះអង្គ
 ប៉ុន្មាន ។ ក្តីនោះ ក៏នឹងមកបៀតបៀនព្រះអង្គពុំបានឡើយ សឹងដំមក
 ថ្វាយបង្គំប្រណម្យ សុំពរអំពីព្រះអង្គឯងវិញអេះ ។

ឯព្រះពោធិសត្វកាលណាបើបានឮព្រះនាងមទ្រី ទូលមិន
 ឱ្យភិតភ័យខ្លាចសត្រូវនោះឡើយ ព្រះអង្គបន្ទោបង់នូវទុក្ខសោកស្រេច
 ហើយ ស្តេចលីលាចុះមកពីលើភ្នំ មួយអន្លើនឹងព្រះនាងមទ្រី ទៅគង់
 នៅនាទ្វារព្រះបរមសាលារបស់ព្រះអង្គវិញហោង ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា វិអាថិធម៌ឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រសាន្តវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តតោ វេស្សន្តរោ រាជា ឱរោហិត្វាន បព្វតា
និសីទិ បណ្ណសាលាយំ ទទ្យំ កត្វាន មាណសន្តិ ។

ភិក្ខុអើយ កាលនោះព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ស្តេចចុះមក
ពីលើភ្នំមួយអន្លើនឹងព្រះនាងមទ្រី មកគង់នៅនាព្រះបរមសាលា ព្រះ
អង្គតម្រង់នូវព្រះស្មារតីនោះខ្ជាប់ហើយ មិនភិតភ័យខ្លាចសត្រូវនោះ
ឡើយ ។

ក្សិណនោះ ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យមានព្រះបន្ទូលនឹងព្រះ
នាងផុស្សតីទេវីថា នាងអើយ បើយើងទាំងពីរចូលទៅព្រមគ្នាតែម្តង
ហើយ សមបាវេស្សន្តរនឹងកើតទុក្ខសោកនោះច្រើនមហិមាក្រៃពេក
ហេតុនេះហោង នាងឱ្យអញទៅជាមុន ឱ្យបាវេស្សន្តរបន្ទោបង់នូវទុក្ខ
សោកហើយ សន្សឹមនាងទៅឯក្រោយអញ កាលបើនាងទៅបានបន្តិច
ហើយ សន្សឹមឱ្យចៅជាលីនិងមេក្រសួលលីលាទៅជាអណ្តាប់អណ្តោយ

ក្រោយនាងហោង ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា វីអាថិធម៌ឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ ព្រះអង្គសម្តែងនូវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

និរត្តយិត្វាន រមំ	វុដ្ឋាបេត្វាន សេនិយោ
ឯកំ អរញ្ញេ វិហារន្តំ	បិតា បុត្តំ ឧទាភមិ ។
ហត្ថិត្វានតោ ឱរុយ្ហ	ឯកំសោ បញ្ចលីកតោ
បរិកិណ្ណោ អមច្ចេហិ	បុត្តំ សិញ្ចិតុមាភមិ ។
តត្តទ្ធាស កុមារំ សោ	រម្មរូបំ សមាហិតំ
និសិទ្ធិំ បណ្ណសាលាយំ	ឈាយន្តំ អកុតោភយន្តិ ។

ភិក្ខុអើយ កាលនោះ ព្រះមហាក្សត្រឱ្យប្រែបង្ហាញព្រះរាជ
រថទៅក្រោយ ហើយស្តេចលីលាទៅកាន់សំណាក់ព្រះរាជបុត្រ មួយ
អង្រើនឹងអស់អាមាត្យផងទាំងឡាយ កាលណាបើស្តេចលីលាចូលទៅ
ដល់ហើយ ស្តេចចុះពីលើកដំរីវត្តមង្គលហើយ ស្តេចយកនូវព្រះពស្រ្ត
បរិសុទ្ធស្តាយធៀងលើព្រះអង្សា លីលាចូលទៅ ដើម្បីនឹងអភិសេក

ព្រះរាជបុត្រនោះហោង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ទតឃើញព្រះរាជឱវស ទ្រង់
ភេទបព្វជិត គង់ចូលឈានយ៉ាងខ្លាប់ខ្លួនក្នុងព្រះបណ្ណសាលា ឥត
មានភិតភ័យអ្វីឡើយ ។

តញ្ច ទិស្វាន អាយត្តំ

បិតរំ បុត្តកិទ្ធិនំ

វេស្សន្តរោ ច មទ្ធិ ច

បច្ចុក្កន្ធា អវទ្ធិសុំ ។

មទ្ធិ ច សិរសា ចាទេ

សសុរស្សាកិវាទយិ

មទ្ធិ អហញ្ញំ តេ ទេវ

ចាទេ វជ្ជាមិ តេ ហុសា

តេសុ តត្ថ បលិសជ្ជ

ចាណិណា បរិមជ្ជថាតិ ។

កាលនោះ ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ព្រះអង្គគង់នៅនាព្រះបរម-
សាលា មួយអង្រើនឹងព្រះនាងមទ្រី ព្រះអង្គទតទៅយល់សម្តេចព្រះវរ-
បិតាមកអំពីចម្ងាយហើយ ក៏ស្ទុះរត់ទៅទទួលសម្តេចព្រះវរបិតា ព្រះ
អង្គថ្វាយបង្គំស្រេចហើយ ទើបព្រះនាងមទ្រីថ្វាយបង្គំប្រណម្យទូលថា
បពិត្រព្រះសម្មតិទេព មហារាជក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ ខ្ញុំអម្ចាស់ឯង
ឈ្មោះនាងមទ្រីជាកូនប្រសាព្រះអង្គ ខ្ញុំអម្ចាស់មកក្រាបថ្វាយបង្គំ
ក្រោមព្រះបាទព្រះអង្គ ។

ក្សិណនោះ ព្រះបាទស្រីសញ្ញាយ យកព្រះហស្តដ៏ទន់ល្ងន់ បីដូចក្រពុំឈូកវត្ត មកសណ្ឋិតលើព្រះបិដ្ឋិ បបោសអង្អែលព្រះនាង មទ្រីដ៏ជាកូនប្រសាហើយ ទ្រង់ព្រះកន្សែងពិលាបអាណិតអនាថ មុខ គួរឱ្យអាសូរករុណាពេកហោង ។ លុះព្រះអង្គបន្ទោបង់នូវទុក្ខសោក ស្រេចហើយ ស្តេចក៏គង់នៅជាសុខសប្បាយ ធ្វើប្រស្រ័យសាកសួរ ទទួលមួយអង្លើនឹងព្រះរាជបុត្រ សូត្រជាបាទព្រះគាថាដូច្នោះ

កង្ខី វោ កុសលំ បុត្ត	កង្ខី បុត្ត អនាមយំ
កង្ខី ឧញ្ជេន យាបេថ	កង្ខី មូលដលា ពហូ ។
កង្ខី ខំសា មកសា ថ	អប្បមេវ សីរីសចា
រនេ វាឡមិកាកិល្លោ	កង្ខី ហីសា ន វិជ្ជតីតិ ។

បុត្ត ម្ចាស់កូនសម្លាញ់អើយ ពីដូចអ្នកមកនៅនាឋានអាយ នេះ តើសុខសប្បាយជាទេឬ ? ឬមួយក្រែងមានជម្ងឺអាពាធព្យាធិ រោគាជរាមកបៀតបៀនអ្នកទាំងពីរ រឺទុក្ខសោករោគភ័យចង្រៃ ឧបទ្រព ផងទាំងឡាយ តើញ៉ាំងមានឬទេ ។ ប្រការមួយសោត នឹងស្វែងរកផ្លែ ឈើមើមឈើផងទាំងឡាយមកចិញ្ចឹមជីវិត តើញ៉ាំងមានឬទេ រឺមូស

សុច ស្រាំងស្រួយ ខ្លួយក្តែប មមង់មមាច កន្ទេចអាណ ឆូវពស់តូច ពស់
ធំ ច្រឡំនូវម្រឹគពាឡសាហារយង់យុង តើញ៉ាំងប៉ងមកបៀតបៀនអ្នក
ទាំងពីរប្អូន ។ កាលនោះ ព្រះពោធិសត្វ ស្តាប់ព្រះបន្ទូលម្តេចព្រះវរ
បិតាហើយ ក្រាបបង្គំទូលថា ៖

អត្ថិ នោ ជីវិកា នេវ	សា ច យាទិសិ កីទិសា
កសិរា ជិវិកា ហោម	ឧញាចរិយាយ ជីវិតំ ។
អនិទ្ធិនំ មហារាជ	ទមេត្យស្សំវ សារថិ
ត្យម្ហា អនិទ្ធិកា ទន្តា	អសមិទ្ធិ ទមេតិ នោ ។
អបិ នោ កីសានិ មំសានិ	បិតុ មាតុ អទស្សនា
អរុទ្ធានំ មហារាជ	អរញ្ញេ ជីវិសោកិនទ្ធិ ។

នេវ បពិត្រសម្តេចព្រះវររាជបិតាក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ រី
យើងទាំងពីរមកនៅព្រៃអាយ ដើម្បីនឹងស្វែងរកផ្លែឈើមើមឈើផង
ទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិត ។ បពិត្រព្រះមហារាជអើយ រីនាងមទ្រីជាបុត្រ
ប្រសារបស់ព្រះអង្គ តែនឹងស្វែងរកផ្លែឈើពុំដែលដាច់ឡើយ បីដូច
នាយសារថី ទូន្មានសេះអាជានេយ្យ ឱ្យបានរបបបែបបទប្រពៃនោះ

មានប្រការដូចម្តេចមិញ រីនាងមន្រីតែងនឹងស្វែងរកនោះ ពុំដែលខ្ជិល
 ឡើយ មានប្រការដូច្នោះដែរ ។ បពិត្រព្រះមហារាជអើយ រឺយើង
 ទាំងពីរនេះ អ្នកស្រីពិរាស្ត្រគេបំបរបង់មកនៅនាព្រៃ ស្វែងរកចិញ្ចឹម
 ជីវិតរស់នៅច្រឡំនឹងទុក្ខសោកច្រើនក្រៃ។ បពិត្រមហារាជអើយ ហេតុ
 តែនាងមានសេចក្តីព្រួយលំបាកមហិមា ឯណានាងក៏ព្រាត់ប្រាសកូន
 ជាទុក្ខសោក ដ៏មានខ្លួនស្អាងស្អមថមថយកំលាំង ល្បឿងទាំងសម្បុរពុំ
 យល់ដូចប្រក្រតីឡើយ ។ រឺព្រះពោធិសត្វ ព្រះអង្គសម្តែងប្រាប់ព្រះវរ
 រាជបិតា ដោយនូវសភាពជាអ្នកកំសត់ទុគ៌ិត នូវប្រការអម្បាលណោះ
 ហើយ ព្រះអង្គបន្ទូលសួរអំពីព័ត៌មានអំពីព្រះរាជបុត្រ ទ្រង់សូត្រជា
 បាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

យេមិ តេ សិរិសេដ្ឋស្ស	នាយាទប្បត្តមានសា
ជាលី កណ្តារាជិនា ចុកោ	ព្រាហ្មណស្ស វសានុកា
អច្ចាយិកស្ស លុទ្ធស្ស	យោ នេ កាវោវ សុម្ពតិ ។
តេ រាជបុត្តិយា បុត្តេ	យទិ ជានាថ សំសថ
បរិយាបុណាថ នោ ទិប្បំ	សប្បទដ្ឋំវ មាណាវន្តិ ។

បពិត្រសម្តេចព្រះវរបិតាក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ រឺក្មេងទាំងពីរ
គឺចៅជាលីនិងមេក្រស្នា ជាចៅតំណាងរាជ្យព្រះអង្គនោះ អញខ្ញុំឱ្យទៅជា
ទានព្រាហ្មណ៍ហើយ ក្រែងព្រះអង្គបានឃើញយល់ផង សូមទានព្រះ
អង្គសម្តែងថ្លែងប្រាប់យើងខ្ញុំ ឱ្យឆាប់កុំបីយូរឡើយ ថាបើព្រះអង្គមិន
សម្តែងថ្លែងប្រាប់ហើយ សមយើងខ្ញុំទាំងពីរនឹងក្ស័យប្រល័យជីវិត
ប្រាកដហោង ។

រាជា អាមា ក្សិណនោះ ព្រះបាទស្រីសញ្ញាយ ព្រះអង្គ
ជ្រាបហើយមានព្រះបន្ទូលថា ៖

ឯតេ កុមារា និក្ខតា ជាលី កណ្ណាជិតា ចុកោ
ព្រាហ្មណស្ស ធនំ ទត្វា បុត្ត មា ភាយិ អស្សសីតិ ។

ម្ចាស់បាអើយ រឺកុមារទាំងពីរគឺចៅជាលីនិងមេក្រស្នា អញ
លោះរួចចេញអំពីព្រាហ្មណ៍ហើយ កុំបាចប់បារម្ភឡើយ ចូរចាដក
ដង្ហើមចេញចូលឱ្យឆ្ងរស្រួលសុខសប្បាយទៅហោង ។

តំ សុត្វា មហាសត្តោ បដិលទ្ធស្សាសោ បិតរា សទ្ធិ
បដិសណ្ឋារមកាសិ កាលនោះព្រះមហាសត្វ ជ្រាបហើយមានព្រះ

រាជហឫទ័យនោះត្រេកអរសាទរ ធ្វើបដិសណ្ឋារៈប្រស្រ័យសាកសួរ
ទទួលមួយអន្លើនឹងសម្តេចព្រះវររាជបិតាថា ៖

កង្ខំ នុ តាត កុសលំ កង្ខំ តាត អនាមយំ

កង្ខំ នុ តាត មេ មាតុ ចក្កុ ន បរិហាយតីតិ ។

តាត បពិត្រសម្តេចព្រះវររាជបិតាធិរាជ ក្សត្រថ្នាប្រសើរ
អើយ វិព្រះអង្គគង់នៅនគរឯនាយនោះ តើញ៉ាំងមានជម្ងឺអាពាធ
ព្យាធិរោគាជរាមកបៀតបៀនព្រះអង្គឬទេ ។ វិទុក្ខភ័យចង្រៃឧបទ្រព
ផងទាំងឡាយ ញ៉ាំងកើតមានឬទេ ។ មួយសោត វិព្រះនេត្រសម្តេច
ព្រះវរមាតាខ្ញុំ តើងងឹតហើយឬនៅឡើយទេ ? ។

រាជា អាហា ទើបសម្តេចព្រះមហាក្សត្រមានព្រះបន្ទូលថា ៖

កុសលញ្ជោរ មេ បុត្ត អថោ បុត្ត អនាមយំ

អថោ ច បុត្ត តេ មាតុ ចក្កុ ន បរិហាយតីតិ ។

ម្ចាស់កូនអើយ វិជម្ងឺអាពាធព្យាធិរោគា នឹងមានមកបៀត
បៀនយើងនោះ ឥតអង្គីមានឡើយ វិទុក្ខសោករោគភ័យចង្រៃផង
ទាំងឡាយ នឹងមានមកដល់ខ្លួនយើងនោះ ឥតអង្គីមានឡើយ វិព្រះ

នេត្រសម្តេចព្រះវរមាតាបាទនោះ ពុំទាន់ឯងដឹកនៅឡើយទេ ។

មហាសត្តោ អាហា ព្រះមហាសត្វឆ្លើយថា ៖

កង្ខិ អរោកំ យោគុន្តេ កង្ខិ វហតិ វាហានំ

កង្ខិ ដីតោ ជនបទោ កង្ខិ រុដ្ឋិ ន ធិជ្ជតីតិ ។

បពិត្រសម្តេចព្រះវរបិតាអើយ វិគោក្របីដំរីសេះ យានជំនិះ ជំនាន់ អាចនាំព្រះអង្គទៅមកនោះគង់នៅឬទេ ។ ប្រការមួយសោត វិស្រុកក្រៅលំនៅជនបទផងទាំងឡាយ ញ៉ាំងកើតមានភ្លៀងផ្កុរប្រពៃ សម្បូរនៃស្រូវអង្ករ មានប្រាក់ឬទេ ។ ប្រការមួយសោត អស់មនុស្ស ម្នាមហាជនផងទាំងឡាយសុខសប្បាយជាទេឬ ។

រាជា អាហា វិព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ ហើយ មានព្រះបន្ទូលថា ៖

អថោ អរោកំ យោគុម្មេ អថោ វហតិ វាហានំ

អថោ ដីតោ ជនបទោ អថោ រុដ្ឋិ ន ធិជ្ជតីតិ ។

ហៃកូនស្ទូនសម្លាញ់ឱពុកអើយ វិគោក្របីដំរីសេះរទេះ នូវ

អស់យានជំនិះជំនាន់អញ អាចនាំទៅមកបាននោះ សឹងគង់នៅល្អ ។
រឺស្រុកក្រៅលំនៅជនបទនោះផងសោត សឹងដំកើតភ្លៀងផ្ករប្រពៃ
សម្បូរនូវស្រូវអង្ករ មានប្រាក់នោះច្រើនពុំដែលដាច់ឡើយ ។

ឯរំ តេសំ តិល្ល័ ខត្តិយានំ សល្លបន្តានញោរ ក្សិណនោះ
ព្រះមហាក្សត្រទាំងបីព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលសំណេះសំណាល នូវ
ប្រការអម្បាលណោះហើយ ទើបព្រះនាងសុបារសុប្បតី ដ៏ជាសម្តេច
ព្រះវរមាតា ព្រះនាងលីលាចូលទៅមួយអន្លើ នូវអស់ស្រីព្រះស្នេហក្រម
ការ សឹងដំមកចោមរោមជាបរិវារ ប្រយោជន៍ដើម្បីនឹងលីលាទៅកាន់
សំណាក់ព្រះរាជបុត្រនោះហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា រិអាចិធម័ឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលជាបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តថេវំ មន្តយន្តានំ មាតា នេសំ អទិស្សថ

រាជបុត្តី តិវិទ្ធារេ បត្តិកា អនុចាហនា ។

តព្វា ទិស្វាន អាយន្តី មាតរំ បុត្តតិទ្ធិនំ

វេស្សន្តរោ ច មន្ទី ច

បច្ចុក្កន្ធា អវន្ទិសុំ ។

មន្ទី ច សិរសា ទានេ

សស្សុយា អភិវាទយិ

មន្ទី អហាញ្ញិ តេ អយ្យេ

ទានេ វន្ទាមិ តេ ហុសាតិ ។

ភិក្ខុអើយ វីព្រះនាងសុបារសុប្បតី ដ៏ជាសម្តេចព្រះវរមាតា
 ព្រះនាងលីលាចូលទៅដោយនូវព្រះបាទទទេ ឥតសុពណ៌បាទុក ទៅ
 ដល់ទ្វារព្រៃភ្នំគិរីវង្កតនាហៀបទៀបនឹងដល់ព្រះបរមសាលា ក៏ព្រះ
 ពោធិសត្វ នូវសម្តេចព្រះនាងមទ្រីទតទៅយល់ សម្តេចព្រះវរមាតា
 តាមមកដល់ប្រាកដ ហេតុតែសេចក្តីរព្វកព្រះវរមាតានេះច្រើនណាស់
 មិញ ក៏ស្ទុះផ្លោះរត់ទៅទទួល ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំ ។ ព្រះនាងមទ្រី
 ក្រាបថ្វាយបង្គំប្រណាម្យទូលថា បពិត្រព្រះមេអម្ចាស់អើយ ខ្ញុំអម្ចាស់
 នេះឯង ឈ្មោះនាងមទ្រីជាកូនប្រសាព្រះអង្គ មកក្រាបថ្វាយបង្គំ
 ប្រណាម្យនៅក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទ ។

វីក្សត្រទាំងបួនព្រះអង្គ បន្ទោបង់នូវទុក្ខសោក គង់បានបន្តិច
 ទៅកូរ ។ ចៅជាលីនិងនាងក្រស្នា ក៏លីលាមកមួយអន្លើ នឹងអស់ក្មេង
 ប្រុសស្រី ដ៏ចោមរោមជាបរិវារ ។ ក្សិណនោះព្រះនាងមទ្រីទតទៅ

យល់ព្រះរាជបុត្រទាំងពីរនោះហើយ ក៏ពុំអាចដើម្បីនឹងទប់ទល់តម្កល់
អាត្មាភាពបានឡើយ សឹងស្ទុះផ្លោះទៅទទួលកូន បីដូចសត្វម្រឹកភ្លឹក
រលឹកកូន មានប្រការនោះម្តេចមិញ រឺព្រះនាងមទ្រីស្ទុះទៅទទួលកូន
នោះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះហោង ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា រឺអាចិធមិឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងប្បាស លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ មានព្រះបន្ទូលសូត្រសានូវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

មទ្ធិញ្ច បុត្តកា ទិស្វា	ទូរតោ សោត្តិមាតតា
កន្ទន្តា អភិជារីសុ	វច្ឆា ពាលាវ មាតរំ ។
មទ្ធិ ច បុត្តកេ ទិស្វា	ទូរតោ សោត្តិមាតតេ
វារុណាវ បវេជេន្តិ	ថនជារាភិសិញ្ចថាតិ ។

ហៃភិក្ខុអើយ កាលនោះព្រះរាជបុត្រទាំងពីរ បានមកពី
ចម្ងាយដោយសេរីសួស្តី គ្រាន់តែក្រឡេកឃើញសម្តេចព្រះមទ្រីជាព្រះ
រមាតា ក៏ស្ទុះផ្លោះទៅទទួលព្រះមាតា ទ្រង់ព្រះកន្សែងថ្លែងពិលាប
បីដូចកូនគោស្ទុះផ្លោះទៅទទួលមេវាដូច្នោះ ។ ឯសម្តេចព្រះនាងមទ្រី

គ្រាន់តែទតឃើញព្រះរាជបុត្រទាំងពីរមកពីចម្ងាយ ក៏មានរាងកាយ
ញាប់ញ័ររន្ធត់ បីដូចមេមត់ខ្មោចជាន់ ព្រះនាងទ្រង់ព្រះកន្សែងពិលាប
ពន់ពេកក្រៃ មួយអន្លើនឹងព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ដ៏មានព្រះសរីរៈញាប់ញ័រ
ចំប្រប់ ទ្រង់ដួលសន្លប់ទាំងដំហារនៅលើក្រឡាមហាប្រិថពី ។ រឺព្រះរាជ
កុមារទាំងពីរ កាលណាបានយល់សម្តេចព្រះវរមាតា ដួលសន្លប់ទៅ
ដូច្នោះហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែងលុះដល់ដួលសន្លប់ទៅលើព្រះវរមាតា
នុះឯង ។ ខណៈនោះ រឺទឹកព្រះក្ស័រក៏ហូរចេញពីព្រះស្កន់ទាំងសងខាង
ហូរចូលទៅក្នុងព្រះឱស្ននៃព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ថាបើគ្មានទឹកព្រះក្ស័រ
ហូរចូលព្រះឱស្នទេ សមព្រះរាជបុត្រទាំងពីរក្សិណក្ស័យប្រល័យជីវិត
នោះទៀងប្រាកដហោង ។ រឺព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរទតទៅយល់ព្រះរាជ
បុត្រនិងព្រះរាជទេពី សឹងសន្លប់ដួលទៅដូច្នោះ ក៏ទ្រង់ស្ទុះទៅ ទ្រង់
ព្រះកន្សែងថ្លែងពិលាប លុះដល់សន្លប់ដួលទៅ ដូចចៅជាលីនិងមេ
ក្រស្នានោះឯង ។ រឺសម្តេចព្រះវរមាតាបិតា កាលណាបើបានយល់
សម្តេចព្រះរាជបុត្រទាំងពីរ នូវសម្តេចព្រះចៅទាំងពីរដួលសន្លប់ទៅ
ដូច្នោះហើយ ស្តេចក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែងថ្លែងពិលាប សឹងដ៏ដួលសន្លប់

ទៅនៅព្រំដីឋាននោះឯង ។ វិអាមាត្យទាំង ៦ ម៉ឺន មួយអន្លើនូវអស់
 ពលទាំងឡាយ កាលណាបើបានយល់ព្រះមហាក្សត្រទាំង ៦ អង្គ
 សឹងដ៏សន្លប់ទៅហើយ ក៏មិនអាចទប់ទល់តម្កល់អាត្មាភាពបានឡើយ
 សឹងដ៏ទ្រហោយំដំទ្រូង សន្លប់ទៅអស់ទាំងប្រឡងព្រះបរមសាលា
 មានឧបមាបីដូចខ្យល់យុគន្តរាត បោកបក់ព្រៃសាលវ៉ែន ឱ្យដួលក្រាប
 រាបទៅ មានប្រការនោះដូចម្តេចមិញ ។ វិទំនួញសព្វយោបំ នាំឱ្យ
 អស់អាមាត្យទាំង ៦ ម៉ឺននោះ ដួលសន្លប់ទៅ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះ
 ហោង ។

វិក្រឡាមហាប្រិថពីសោត សឹងដ៏កក្រើករំពើកទាំងភ្នំគិរី
 រង្គតបពិត ។ វិមហាសមុទ្រទាំងបួនសោត សឹងដ៏ពុះពោរជោរជន់
 រំជំរំដែងរលកបោកបែកជាផ្កាត្រែង ច្រឡើសលើសក្រែលែងនឹងមាត់
 ច្រាំង ។ វិភ្នំព្រះសុមេរុរាជបពិត ដ៏មានកំពូលឱនលំទោនទៅមក បីដូច
 ចុងដំបងទងផ្តៅ គិតដ៏អ្នកបោះទៅក្នុងពពុរភ្លើង ឱ្យខ្លោចលំអោច
 សំបក ហើយយកមកបញ្ឈូរ ដ៏ទន់ល្ងន់ល្ងាសទៅវិញទៅមក នោះមាន
 ប្រការដូចម្តេចមិញ វិភ្នំព្រះសុមេរុរាជ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះហោង ។

បពិត្រអើយ វិសព្វកោលាលាលអំពល់រល់ជាមួយនឹងក្រឡាមហា
ប្រីថពី សឹងកើតមានរៀងរាបដរាបទៅដល់ឆកាមាវចរស្លុតិទេវលោក
នាយហោង ។

អថ សក្កោ ទេវរាជា ន ឧត្តិយា សបរិសា វសញ្ញិទោ ជាតា
តេសុ ឯកោមិ ឧដ្ឋាយ កស្សុចិ សរិរេ ឧទកំ សិញ្ញតុំ សមត្តោ
នាម នត្ថិ ។ បពិត្រអើយ កាលនោះសម្តេចព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ យល់ក្សត្រ
ទាំង ៦ អង្គសន្លប់ទៅហើយ ទ្រង់ព្រះចិន្តាពិចារណាថា ហេ ក្សត្រទាំង
៦ អង្គនេះមិញ សឹងដីសន្លប់ហើយហ្ន៎ ! ថាបើអញយកទឹកកុណ្ឌីទៅ
ស្រោចស្រង់ក្សត្រទាំង ៦ អង្គនោះ ក៏នឹងមានព្រះជន្មរស់ឡើង
វិញហើយ សមអស់ពលទាំងនោះនឹងក្ស័យប្រល័យជីវិតប្រាកដ ។
ក៏បើដូច្នោះ អញនឹងបង្កុរនូវភ្លៀងបោក្ខរព័សឱ្យធ្លាក់ចុះមក ហើយ
អស់ពលផងទាំងនោះ ក៏នឹងមានជីវិតរស់ឡើងវិញ ។ ព្រះឥន្ទ្រទ្រង់
ព្រះចិន្តានូវប្រការអម្បាលនោះហើយ ក្សិណនោះ មហាមេយឯងក៏
ជាលឡើងជោរជន់ភ្លៀងបង្កុរធ្លាក់ចុះមក ថាបើអ្នកឯណាចង់ឱ្យទទឹក
អើក៏ភ្លៀងនោះរមៀលជ្រុះចេញ បីដូចទឹករមៀលធ្លាក់ចេញពីស្លឹក

ឈ្នួក ពុំអាចដិតជាប់នូវសរីរៈរាងកាយអ្នកនោះឡើយ ។

កាលនោះ ព្រះមហាក្សត្រទាំង ៦ ព្រះអង្គ កាលណាបើ
បានត្រូវភ្ញៀវបោកចូរព័ស័ដិតដូចដល់សរីរៈដូច្នោះហើយ ក៏មានដង្ហើម
ចេញចូលធ្ងរជាសុខសប្បាយ ហើយព្រះពោធិសត្វឯងបានដោះឡើង
ផ្គុំជំនុំនឹងអស់ព្រះញាតិផង នូវអាមាត្យទាំង ៦ ម៉ឺន មួយអន្លើនឹងពល
ផងទាំងឡាយ ក៏មានជីវិតរស់ឡើងក្នុងកាលនោះហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា វីអាថិធម៌ឯណា ពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រសានូវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

សមាគតាន ញាតីនំ	មហាយោសោ អជាយថ
បព្វតា សមនាទីសុ	មហី អាភម្បិតា អហុ ។
វុដ្ឋិធារំ បវត្តេន្តោ	ទេវោ ចារស្សិ តារទេ
អថ វេស្សន្តរោ រជា	ញាតីហិ សមកច្ចថ ។
នត្តារោ សុណិសា បុត្តោ	រជា ទេវី ច ឯកតោ
យនា សមាគតា អាសុំ	តនាសិ លោមហំសនំ ។

បញ្ចូលិកា តស្សយាចន្តិ ពោទន្តា ភេរវេ វេន
 វេស្សន្តរញ្ច មទ្ធិញ្ច សព្វេ រដ្ឋា សមាគតា
 ត្ថំ នោសិ ឥស្សរោ រាជា រដ្ឋំ កាវេថ នោ ឧភោ ។

ភិក្ខុអើយ កាលណាព្រះញាតិវង្សានុវង្សទាំងឡាយ ស្តេច
 មកជួបជុំព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ក៏កើតមានសព្វគឺកកងរំពងឡើង ជា
 យ៉ាងក្រៃលែង ភ្នំទាំងឡាយក៏បន្លឺសូរសព្វញាប់ញ័រ ទាំងក្រឡាមហា
 ប្រើថពី ក៏កក្រើករំពើកពេកក្រៃ ។ មហាមេយក៏បង្ករភ្លៀងធ្លាក់ចុះមក
 គគុកគគាក់ ក្នុងមួយរំពេចនុះងង ។ កាលនោះ ព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ
 នូវព្រះនាងសុបារសុប្បតិរាជទេវី ព្រះរាជឱរស ព្រះរាជសុណិសា និង
 ព្រះរាជនគ្តាទាំងពីរព្រះអង្គ សឹងដ៏មានដង្ហើមចេញចូល ធ្ងរស្រួល
 ហើយ ស្តេចដោះឡើងមកផ្គុំជំនុំគ្នាព្វដ៏ឋានមួយ ។ លុះពួកព្រះញាតិ
 មកសមាគមជុំគ្នាហើយ ក៏កើតមានហេតុជាអស្ចារ្យប្រាកដ គួរស្តាប់
 ស្វែង បណ្តាអស់មុខមន្ត្រីសេនាបតី នូវអស់ពលផងទាំងឡាយ សឹងដ៏
 លើកកំបង់អញ្ចូលីដាក់លើសិរសី ក្រាបថ្វាយបង្គំប្រណម្យអាណាធនា
 និមន្តព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរបវររាជឥសី នូវសម្តេចព្រះនាងមទ្រីថា

បពិត្រក្សត្រិយ្យប្រសើរអើយ សូមព្រះអង្គស្តេចលីលាថ្កានព្រះនគរ
ហើយស្តេចកាន់យកនូវស្វេត្ត្រ័ត្រាជ្យសម្បត្តិ បិតនៅជាតស្វរកំពូល
នៃយើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះហោង ។

ឆក្ខុត្តិយបព្វំ និដ្ឋិតំ បពិត្រអើយ អាត្មាភាពសម្តែងថ្លែង
ព្រះធម៌វិសេសទេសនា កណ្ណាឆក្សត្រនេះមិញ ដ៏ប្រដាប់ប្រដានីទៅ
នូវគាថា ៣៤ គាថា ក៏ចប់បរិបូណ៌ សមគួរដោយនូវវេលានេះឯង
ហោង ។ ២៧

(ចប់កណ្ណាឆក្សត្រ ទី ១២ តែប៉ុណ្ណោះ)

វាយខំព្យទ័រសាឡើងវិញ

ដោយ

ភិក្ខុ កិច្ចកិរតោ ឡាយ និ

និង

ត្រួតពិនិត្យកែសម្រួលអក្ខរាវិរុទ្ធ

ដោយ

លោកគ្រូ ធម្មនាថ ផលប្រសិទ្ធិ

ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ ជូនជាធម្មទាន តាមវិបសាយ

សព្វណ្ណំ ធម្មណ្ណំ ជិនាតិ ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង

ស្រីក - កែត

ប្រហារវេស្សន្តរាសត្រី

កណ្តុន ១២

ផ្សាយចេញពី "មន្ទីរការវប្បធម៌"
 រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង
 ព.ស ២៥៤៦ ព.ស ២០០២
 ចំហ ២៥៤២ ដាច់ ២០០២
 រៀបចំដោយ មន្ទីរវប្បធម៌
 រាជធានីភ្នំពេញ ២៥៥៤ ២០១២

មេឃឹម ១២